

KONTINUIRANA EDUKACIJA

ULOGA RADNICA NA

ODRŽAVANJU HIGIJENE

U PREVENCIJI IHI

dipl. san. ing. Mustafa Zijadić

22. i 23. oktobar 2015.

Intrahospitalna infekcija (IHI)

Bolnička infekcija je svaka infekcija bolesnika koja se javlja nezavisno od primarnog oboljenja ili svaka infekcija zdrave osobe (zaposlenog osoblja), za koju se utvrdi da je do nje došlo u bolničkom okruženju, ordinaciji privatne prakse ili u stacionarnoj ustanovi kao posljedica pregleda, liječenja ili njege, a razvije se tokom liječenja ili nakon otpusta iz bolnice u određenom vremenskom periodu.

Mjere za sprečavanje i suzbijanje širenja infekcija

- ✓ Provedba sanitarno-higijenskih postupaka pri radu
- ✓ Čišćenje, pranje, provjetravanje radnih prostorija
- ✓ Higijena i dezinfekcija ruku, kože, sluznica
- ✓ Prikupljanje, razvrstavanje, pranje, sterilizacija i transport bolničkog rublja
- ✓ Zbrinjavanje infektivnog otpada
- ✓ Prijavljivanje ozljeda oštrim predmetom u zdravstvenoj ustanovi
- ✓ Trajna edukacija cjelokupnog osoblja (zdravstvenog i nezdravstvenog) o sprečavanju, suzbijanju i praćenju bolničkih infekcija.

Higijena

- **Higijena** obuhvaća opće i praktične postupke koji osiguravaju dobro zdravlje i čistoću.
- Termin "higijena" nastao je prema imenu [Higija](#), grčke boginje [zdravlja](#), čistoće i [sanitacije](#).

Mikroorganizmi se mogu prenositi na pacijente:

- zrakom
- predmetima (sredstvima) zajedničke upotrebe
- kontaktom
- posredstvom vektora.

Podjela prema faktoru rizika

- **Prostori visokog rizika** - ono što dolazi u kontakt sa sterilnim tjelesnim prostorima i krvotokom (operacioni blok, sterilne jedinice, jedinice intenzivne njege...),
- **Prostori srednjeg rizika** - ono što dolazi u kontakt s intaktnom kožom i sluznicama (respiratorna oprema, endoskopi, termometri i sl.). Čišćenje praćeno dezinfekcijom smatra se adekvatnim postupkom (bolesničke sobe, prostori za različitu dijagnostiku, laboratoriji...),
- **Prostori niskog rizika** - ono što ne dolazi u tijesni kontakt s bolesnikom (podovi, zidovi, stropovi). Čišćenje i sušenje ovih prostora je uglavnom dovoljno (hodnici, čekaonice, kafeterija, upravni trakt).

Čišćenje

- Čišćenje je važna metoda dezinfekcije. Ono ne uništava mikroorganizme, ali ih odstranjuje u velikom broju.
- Pranje u vodi s deterdžentom uklanja preko 80 % mikroorganizama.
- Čišćenje podrazumijeva uklanjanje nečistoća ili bilo kojeg drugog neželjenog materijala (krv, ostataka hrane itd.) na površinama i predmetima.
- **Cilj čišćenja** jest osigurati vidljivu čistoću.

Prisutnost mikroorganizama u prostoru

Broj i vrsta mikroorganizama prisutnih na površinama zavisi od više faktora:

- broja ljudi u okruženju
- količine kretanja (intenzitet kretanja ljudi)
- količine vlage,
- prisustva materija koje podržavaju rast mikroorganizama
- stepena kontaminacije zraka
- vrste površine (horizontalna ili vertikalna).

Čišćenje i dezinfekcija površina

- mogućnost direktnog kontakta s pacijentom
- stepen i učestalost kontakta rukama
- kontaminaciju površina tjelesnim tekućinama ili izvore mikroorganizama
- u okruženju (zemlja, prašina, voda).

Površine u bolničkoj sredini dijele se u dvije grupe:

- 1. površine sa kojima ruke dolaze minimalno u kontakt (podovi, zidovi, prozorske daske...)**
- 2. površine izložene čestom kontaktu s rukama (kvake na vratima, stranice kreveta, utičnice, zidovi u toaletu pacijenta, rubovi zavjesa...).**

Metode, sredstva i učestalost čišćenja ovih površina su različiti - ove druge treba čistiti/dezinficirati češće nego prve.

Deterdženti

- Sirovine koje se najčešće koriste u izradi deterdženata su: površinski aktivne tvari (tenzidi), kiseline, alkalne baze (lužine), te pomoćna sredstva koja mogu biti topiva ili netopiva u vodi.
- Polazište na pH ljestvici je voda koja ima pH vrijednost 7.
- Vrijednosti manje od pH 7 ukazuju na kiseline, a vrijednosti iznad pH 7 na lužine.

Pribor za rad

- Deterdženti (namijenjeni za pranje površina), dezinfekciona sredstva
- Abrazivno sredstvo za čišćenje
- Kanta za pranje podova – **bijela** (na kolicima)
- Kanta za dezinfekciju podova – **bijela** sa oznakom za dezinfekciju
- Kanta za pranje pločica i prozora – **žuta**
- Kanta za pranje klozetskih pločica – **crvena**
- Četke za pranje klozetskih šolja
- Krpa za pranje podova – **plava**
- Krpa za dezinfekciju podova – **bijela**
- Krpa za pranje klozetskih šolja – **papirni ubrus**
- Krpa za ispiranje klozetskih šolja – **crveni trulex**
- Krpa za pranje lavaboja – **plavi trulex**
- Krpa za pranje pločica – **zoger za pločice**
- Krpa za ispiranje pločica – **žuta**
- Metla, lopatica, stepenice (merdevine)
- Rukavice gumene, rukavice za jednokratnu upotrebu.

Postupak čišćenja i dezinfekcije podova

- Nasuti 10 litara vode u bijelu kantu sa oznakom „za pranje podova“ i dodati deterdženta po uputstvu za mehaničko čišćenje.
- Staviti plavu krpu za pranje podova na zoger.
- Čistiti podove uz stalno ispiranje krpe u vodi za čišćenje.
- Ovom količinom ne smije se očistiti više od 20 m² površine.
- Poslije svakih 20 m² očišćene površine promijeniti vodu za čišćenje.
- Prljavu vodu izliti u klozetsku šolju.

Dezinfekcija podnih površina

- Nasuti **10** litara vode u bijelu kantu sa oznakom „za dezinfekciju podova“ i dodati dezinfekciono sredstvo
- Staviti krpu za ispiranje podova na zoger.
- Suhe očišćene podne površine prebrisati uz stalno ispiranje krpe u vodi za dezinfekciju.
- Poslije **20 m²** prebrisane površine promijeniti vodu za dezinfekciju.
- Upotrebjavanu vodu izliti u klozetsku šolju.

- Čišćenje prostorija, radnih površina, pribora za rad i drugih predmeta koji podliježu posebnom higijenskom režimu, treba da se odvija po propisanom i prihvaćenom protokolu koji definiše:
- dnevni,
- sedmični
- mjesečni raspored,
- sredstva kojima se čisti
- način kontrole definisanog rasporeda

Dnevno čišćenje

- **Pod** (dva puta dnevno)
- **Vrata** (šteke dva puta dnevno)
- **Umivaonik -ci** (dva puta dnevno)
- **WC (osoblje i pacijente)** (dva puta dnevno)

Dnevna dezinfekcija

- Pod (**1** dnevno)
- Vrata (**šteke više puta dnevno**)
- Umivaonik –ci (**1** dnevno)
- WC (osoblje i pacijente) **poslije svakog čišćenja**

Podne površine

- Za čišćenje **nije dozvoljena upotreba metle** zbog raspršavanja mikroorganizama u vazduhu.
- Čišćenje i pranje podnih površina vrši se **dva puta dnevno deterdžentom**.
- Poslije deterdženta pod se očisti **čistom vodom** i kad se osuši prebriše se rastvorom sa dezinfekcionim sredstvom.

Dezinfekcija

- **Dezinfekcija** podnih površina obavezno se provodi **jednom dnevno** na svim mjestima povećanog rizika.
- laboratorija
- hirurška odjeljenja
- ginekološko-akušerska odjeljenja
- čekaonice
- WC-i

Vrata

- Pranje i **dezinfekcija rukohvata** vrši se **svaki dan i kada je to indicovano.**

Sanitarni uređaji

- Pranje **umivaonika** u intervencijama i ordinacijama provodi se **dva puta na dan** toplom vodom i deterdžentom , a zatim se prebriše dezinfekcionim sredstvom
- **Isto pravilo se koristi i za sanitarni čvor (wc)**

Prozori i vrata

- **Prozori** se peru toplom vodom i deterdžentom za pranje stakla, a posušuju gumenim brisačem.
- **Vrata** se takođe peru toplom vodom, spužvicom i deterdžentom / tečni vim. Nakon ispiranja čistom vodom vrata se posušuju suhom i čistom krpom.

Ormari

- **Peru se pri svakom generalnom čišćenju (vanjski dio)** toplom vodom i deterdžentom, poslije čega se ispere čistom vodom

Keramika

- Pranje **zidne keramike** obavlja se **sedmično** toplom vodom i deterdžentom, tečni vim.

Provjetravanje prostorija

- **Provjetravanje prostorija** kao mjera održavanje higijene prostorija provodi se **dva puta dnevno po pola sata** prirodnim ili vještačkim putem, **a po potrebi i češće.**

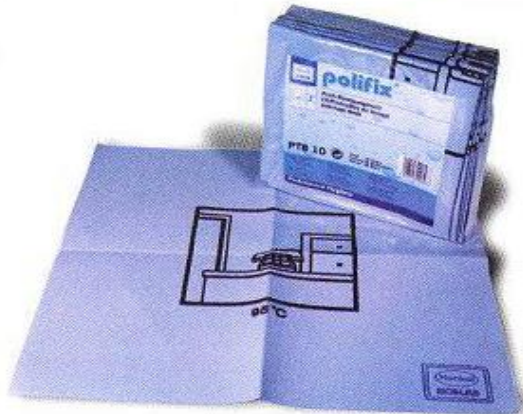
Pribor za čišćenje

- **Pribor za čišćenje pere se posle svakog čišćenja i obavezno ga je osušiti i samo takav se odlaže.**
- Uvijek **VLAŽNO** čišćenje.
- **Pribor za čišćenje sanitarnog čvora ne smije se koristiti za čišćenje drugih prostorija!**

Krpe

- **Suhe** - privlače prašinu ne koristiti duže od 1-2 dana bez pranja.
- **Vlažne** - prati i dezinfikovati. **Dezinfekcija se vrši hemijskim dezinficijensom, isprati vodom, potopiti u otopinu 30 min).**
- **Kante** prati deterdžentom, isprati, posušiti i spremite okrenute.

Polifix krpa-plava

- namjenjena čišćenju pokućstva kao npr: stolovi, stolci, okviri vrata, prozori, aparati itd.
- koristiti uz sredstvo namjenjeno čišćenju navedenih površina
21027367

Polifix krpa-crvena

- namjenjena čišćenju sanitarnih površina kao što su wc školjke, kade, bidei, pisoari...
- koristiti uz sredstvo namjenjeno čišćenju navedenih površina
21027366

Polifix krpa-žuta

- namjenjena čišćenju sanitarnih površina kao što su umivaonici, pločice i sl.
- koristiti uz sredstvo namjenjeno čišćenju navedenih površina
21059083

Polifix krpa - zelena

- ovu krpu koristimo za čišćenje površina koje sami odaberemo. Najčešće su to staklene površine.
21027368

Vođenje evidencije

- Evidencija o sprovedenim mjerama održavanja higijene vodi se svakodnevno na obrascu evidencije čišćenja.
- Obrazac se vodi upisom datuma i ispisa da je prostor očišćen.
- Upisati datum dezinfekcije prostora i koncentracije dezinfekcionog sredstva.
- Potpis osobe koja je izvršila čišćenje i dezinfekciju i potpis osobe koja koristi te prostorije.

*Hvala na
pažnji*